

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

28.12.2016

Херсон

№ 64-р/к

Справа №55/2-16

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Херсонського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі - Відділення), розглянувши матеріали справи №55/2-16 про порушення Херсонською міською радою (код ЄДРПОУ – 26347681) законодавства про захист економічної конкуренції та подання про попередні висновки Відділу досліджень і розслідувань від 16.12.2016 №2-50/48,

ВСТАНОВИЛА:

Розпорядженням адміністративної колегії Херсонського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі - Відділення) від 30.11.2016 №59-рп/к розпочато розгляд справи № 55/2-16 відносно Херсонської міської ради щодо прийняття рішення від 28.04.2016 №171 «Про затвердження Порядку встановлення засобів обліку води в квартирах та будинках садибного типу», яким встановлені не передбачені чинним законодавством України вимоги до цього Порядку, у частині обов'язку встановлення засобів обліку води в квартирах та будинках садибного типу на підставі проектів, виконаних спеціалізованою організацією, за ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого статтею 17, пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді створення умов для вчинення суб'єктом господарювання (виконавцем послуг) порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Розгляд справи розпочато за результатами розгляду заяви гр. Птиці І.А. від 16.11.2016 №02/лис/2016 стосовно порушення законодавства про захист економічної конкуренції Херсонською міською радою у вигляді прийняття рішення від 28.04.2016 №171, яким затверджено Порядок встановлення засобів обліку води в квартирах та будинках садибного типу в порушення норм чинного законодавства України.

За результатами аналізу зібраних в ході розгляду справи матеріалів та доказів встановлено наступне.

Херсонська міська рада є юридичною особою з дати державної реєстрації: 21.05.1997.

Код ЄДРПОУ – 26347681.

Організаційно-правова форма: орган місцевого самоврядування. Основний вид діяльності: державне управління загального характеру (КВЕД 84.11).

Юридична та поштова адреса: пр-т Ушакова, б. 37, м. Херсон, 73000.

Відповідно до частини 1 статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

Статтею 24 Закону України «Про місцеве самоврядування» передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачених Конституцією України і законами України та керуються у своїй діяльності Конституцією України і законами України, актами Президента України та Кабінету Міністрів.

Відповідно до статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Рада в межах своїх повноважень приймає нормативні та інші акти у формі рішень.

Відповідно до частини першої статті 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» акти ради, сільського, селищного, міського голови, голови районної в місті ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

Стаття 17 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачає, що відносини органів місцевого самоврядування з підприємствами, установами та організаціями, які перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, будуються на засадах їх підпорядкованості, підзвітності та підконтрольності органам місцевого самоврядування.

Відповідно до частини першої статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить управління об'єктами житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, транспорту і зв'язку, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, забезпечення їх належного утримання та ефективної експлуатації, необхідного рівня та якості послуг населенню.

Такі ж повноваження органу місцевого самоврядування у сфері житлово-комунальних послуг визначено й статтею 7 Закону України «Про житлово-комунальні послуги». Цією ж статтею, крім того, визначено що до повноважень органу місцевого самоврядування належить забезпечення населення житлово-комунальними послугами необхідних рівня та якості та здійснення контролю за дотриманням законодавства щодо захисту прав споживачів у сфері житлово-комунальних послуг.

Таким чином, порядок встановлення квартирних засобів обліку води є компетенцією органів місцевого самоврядування.

Рішенням Херсонської міської ради від 28.04.2014 № 171 затверджено Порядок встановлення засобів обліку води в квартирах та будинках садибного типу (надалі – Порядок).

Пунктом 2.1. Порядку визначено, що засоби обліку води в квартирах та будинках садибного типу встановлюються відповідно до документів заводу-виготовлювача, за проектами, виконаними спеціалізованою організацією, і повинні забезпечувати підтримання заданих режимів роботи вимірювання параметрів роботи обладнання для візуальної або автоматичного контролю його роботи.

Згідно з пунктом 2.2. Порядку, установка засобів обліку здійснюється на підставі проекту, виконаного спеціалізованою організацією.

Таким чином, Херсонська міська рада рішенням від 28.04.2014 № 171 затвердила обов'язковою вимогою при встановленні засобів обліку води в квартирах та будинках садибного типу - розробку проектної документації, яка повинна бути виконаною спеціалізованою організацією.

Разом з тим, пунктом 9 Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 №630 (зі змінами) (надалі - Правила надання послуг), визначено, що «у квартирі (будинку садибного типу) роботи з установлення засобів обліку води і теплової енергії (далі - квартирні засоби обліку) проводяться спеціалізованою

організацією, виконавцем, виробником чи постачальником за рахунок коштів споживача. Такі засоби обліку беруться виконавцем на абонентський облік».

В свою чергу, проект на встановлення засобів обліку води, який в подальшому погоджується виробником, передбачено лише пунктом 5.7 Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 №190 (зі змінами) (надалі - Правила користування системами).

Проте, вказані Правила користування системами є обов'язковими тільки для юридичних осіб незалежно від форм власності та фізичних осіб-підприємців, що мають у власності, господарському віданні або оперативному управлінні об'єкти, системи водопостачання та водовідведення, які безпосередньо приєднані до систем централізованого комунального водопостачання та водовідведення, із якими виробником укладено договір на отримання питної води (п. 1.1). Зазначене підтверджується листом Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (надалі – НКРЕКП) від 29.08.2016 №4588/19.3/9-16 та листом сектору НКРЕКП у Херсонській області від 28.09.2016 №53-14.4.-20/211, згідно з якими норми Правил користування системами не поширюються на споживачів - фізичних осіб.

Обов'язок виготовлення індивідуальних проектів на встановлення засобів обліку води в квартирах та будинках садибного типу чинними нормативно-правовими актами України не передбачений.

Оскільки обов'язковою вимогою Порядку є установка засобів води на підставі проекту виконаного спеціалізованою організацією, а рішення органів місцевого самоврядування відповідно до частини першої статті 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території, зазначена вимога зобов'язує виконавця послуг відмовляти споживачам у взятті на абонентський облік засобів обліку води, встановлених без таких проектів.

В свою чергу, рішенням адміністративної колегії Відділення дії МКП «ВУВКГ м. Херсона», які полягали у видачі споживачам (населенню) вихідних даних (технічних умов) на проектування квартирних водомірних вузлів для комерційного обліку води з зобов'язанням споживача отримати відповідну проектну документацію, що не передбачено чинними законодавчими та галузевими нормативно-правовими актами, визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монополюючим (домінуючим) становищем на ринку послуг з видачі технічних умов на встановлення засобів обліку води, підключення до водопровідно-каналізаційних мереж, шляхом вчинення таких дій, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку. За вказане порушення на МКП «ВУВКГ м. Херсона» було накладено штраф. МКП «ВУВКГ м. Херсона» припинило видавати споживачам – фізичним особам технічні умови на встановлення засобів обліку води.

Проте, Херсонська міська рада, затвердивши своїм рішенням від 28.04.2016 №171 Порядок встановлення засобів обліку води в квартирах та будинках садибного типу, яким передбачено, що засоби обліку води в квартирах та будинках садибного типу встановлюються за проектами, виконаними спеціалізованими організаціями, що не передбачено чинним законодавством України, створює умови для вчинення МКП «ВУВКГ м. Херсона» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, за яке МКП «ВУВКГ м. Херсона» вже притягувалось до відповідальності.

Відповідно до статті 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» забороняються дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування, що полягають у

створенні умов для вчинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції чи їх легітимації.

Таким чином, дії Херсонської міської ради у вигляді прийняття рішення від 28.04.2016 №171 «Про затвердження Порядку встановлення засобів обліку води в квартирах та будинках садибного типу», яким встановлені не передбачені чинним законодавством України вимоги до цього Порядку, у частині обов'язку встановлення засобів обліку води в квартирах та будинках садибного типу на підставі проектів, виконаних спеціалізованою організацією, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим статтею 17, пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді створення умов для вчинення МКП «ВУВКГ м. Херсона» порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Відповідачу у справі, відповідно до пункту 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 №169-р), направлено подання з попередніми висновками у справі для надання своїх міркувань, заперечень, пояснень та клопотань у справі (супровідний лист Відділення від 16.12.2016 №5-2/1630).

На подання з попередніми висновками від Херсонської міської ради не надійшло будь-яких заперечень та клопотань у справі.

Таким чином, матеріалами справи в повній мірі доведено, що дії Херсонської міської ради у вигляді прийняття рішення від 28.04.2016 №171 «Про затвердження Порядку встановлення засобів обліку води в квартирах та будинках садибного типу», яким встановлені не передбачені чинним законодавством України вимоги до цього Порядку, у частині обов'язку встановлення засобів обліку води в квартирах та будинках садибного типу на підставі проектів, виконаних спеціалізованою організацією, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим статтею 17, пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді створення умов для вчинення МКП «ВУВКГ м. Херсона» порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Враховуючи викладене, на підставі статей 12, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статті 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктів 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 №32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 №291/5482, пунктів 32, 33 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 №5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 №169-р), адміністративна колегія Херсонського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ВИРШИЛА:

1. Визнати дії Херсонської міської ради (код ЄДРПОУ - 26347681), у вигляді прийняття рішення від 28.04.2016 №171 «Про затвердження Порядку встановлення засобів обліку води в квартирах та будинках садибного типу», яким встановлені не передбачені чинним законодавством України вимоги до цього Порядку, у частині обов'язку встановлення засобів обліку води в квартирах та будинках садибного типу на підставі проектів, виконаних спеціалізованою організацією, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим статтею 17, пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді створення умов для вчинення суб'єктом господарювання (виконавцем послуг) порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

2. Зобов'язати Херсонську міську раду (код ЄДРПОУ – 26347681) протягом двомісячного строку з дня отримання рішення припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, вказане у пункті 1 резолютивної частини рішення, шляхом внесення відповідних змін до Порядку встановлення засобів обліку води в квартирах та будинках садибного типу, затвердженого рішенням Херсонської міської ради від 28.04.2014 № 171, згідно з вимогами чинного законодавства України.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» заявник, відповідач, третя особа мають право оскаржити рішення органів Антимонопольного комітету України повністю або частково до господарського суду у двомісячний строк з дня одержання рішення. Цей строк не може бути відновлено.

Голова територіального відділення -
голова адміністративної колегії

В. П. Василенко